

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119200823
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5119200823.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej, členov JUDr. Yvetty Dzugasovej a Mgr. Andreja Kekelyho, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ul. X. H. XXX/XX, K., t. č. umiestneného v Centre pre rodinu a deti, so sídlom Ul. K. XXX/XX, XXX XX L., pracovisko P. F. XXX, XXX XX Y. X. F., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, zvereného do osobnej náhradnej starostlivosti starej matky: U. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ul. X. H. XXX/XX, XXX XX K., zastúpenej spoločnosťou: Advokátska kancelária JUDr. Gelatka, s.r.o. (skráteneý názov AK JUDr. Gelatka, s r.o.), so sídlom Námestie SNP 17, 015 01 Rajec, IČO: 46 633 154, dieťa rodičov matky: V. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. K. V., t. č. bytom Ul. R. XX, XXX XX V., Česká republika, a otca: E. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. B., t. č. bytom Ul. O. XX, XXX XX B., adresa na doručovanie XXX XX B. XX, za účasti Krajskej prokuratúry Žilina, so sídlom Moyzesova 20, 011 04 Žilina, o nariadení ústavnej starostlivosti, o odvolaní starej matky maloletého dieťaťa, odvolaní matky maloletého dieťaťa a odvolaní starého otca maloletého dieťaťa: Y. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ul. X. H. XXX/XX, XXX XX K., proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č.k. 9P/15/2019-810 zo dňa 11. novembra 2019, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Žilina č.k. 9P/15/2019-810 zo dňa 11. novembra 2019 p o
t v r d z u j e .

Odvolanie matky podané dňa 24.01.2020 na pošte Trutnov 1 o d m i e t a .

Odvolanie starého otca maloletého dieťaťa: Y. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ul. X. H. XXX/XX, XXX XX K. podané osobne na Okresný súd Žilina dňa 04.12.2019 o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd nariadil maloletému V. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ul. X. H. XXX/XX, K. (ďalej aj „maloletý“), t. č. v Centre pre rodinu a deti, so sídlom Ul. K. XXX/XX, L. (ďalej „Centrum“) ústavnú starostlivosť v Centre pre rodinu a deti, so sídlom Ul. K. XXX/XX, L., pracovisko P. F. od 30.01.2019 (výrok I.). Matke maloletého a otcovi maloletého uložil každému osobitne povinnosť prispievať na výživu maloletého výživným v rozsahu 30 % zo sumy životného minima pre nepľnoleté nezaopatrené dieťa mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, na účet Centra od 30.01.2019 (výroky II. a III.) Nedoplatok na výživnom splatný za obdobie od 30.01.2019 do 31.10.2019 vo výške 257,37 Eur vyčíslený pre každého rodiča osobitne súd uložil každému rodičovi splácať v mesačných splátkach po 30,00 Eur spolu s bežným výživným na účet Centra pod následkom straty výhody splátok (výrok IV. a V.). Okresný súd tiež určil rodičom maloletého dieťaťa lehotu 24 mesiacov na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa (výrok VI.). Súd tiež zrušil rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 30P/197/2011 zo

dňa 19.10.2015 a rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 9P/35/2017 zo dňa 30.05.2018 (výrok VII.). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu (výrok VIII.).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že návrhom doručeným súdu dňa 23.01.2019 sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina domáhal vydania neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne zveril maloletého do starostlivosti Centra. Unesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 9P/15/2019 zo dňa 29.01.2019, potvrdeným uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9CoP/20/2019 zo dňa 11.04.2019 bola starej matke maloletého uložená povinnosť odovzdať maloletého do starostlivosti Centra. Následne Okresný súd Žilina uznesením č.k. 9P/15/2019-739 zo dňa 13.09.2019 začal konanie o zverení maloletého do ústavnej starostlivosti, keďže navrhovateľ nepodal návrh vo veci samej.

3. Na základe vykonaného dokazovania, pozostávajúceho z výsluchu zástupkyne Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, starej matky maloletého, starého otca maloletého, otca maloletého, matky maloletého, zástupkyne Centra, prokurátorky Okresnej prokuratúry Žilina, zisteného názoru maloletého, ako aj listinných dôkazov - rodného listu maloletého, Správy z Materskej školy v Rajci zo dňa 17.01.2017, správy MUDr. H. H. (detskej lekárky) zo dňa 21.01.2019, Komplexného posudku ÚPSVaR Žilina zo dňa 11.12.2018, Správy Súkromného centra ŠPP v Rajci zo dňa 02.05.2019, Správy Centra pre deti a rodiny L. zo dňa 19.03.2019, rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 35T/136/2016 zo dňa 06.06.2016, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3To/85/2016 zo dňa 20.10.2016, Úradného záznamu spísaného na ÚPSVaR Žilina dňa 14.01.2019, Úradného záznamu spísaného na ÚPSVaR Žilina dňa 16.01.2019, spisu Okresného súdu Žilina vedeného pod sp. zn. 30P/197/2011, mal okresný súd preukázané,

že maloletý V. L. bol rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 30P/197/2011 zo dňa 19.10.2015 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Tá poskytuje náhradnú osobnú starostlivosť aj maloletej V. H. a C. H., (ktorí sa v čase rozhodovania okresného súdu tiež nachádzali v ústavnej starostlivosti na základe nariadeného neodkladného opatrenia). Matka ani otec maloletého V. sa o syna nechcú osobne starať. Matka žije v Českej republike s manželom a dcérou C. Y., nar. XX.XX.XXXX. Otec žije sám v prenajatom byte. Rodina starej matky a starého otca je sledovaná Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina od roku 2008. Postupne sa situácia v ich rodine zhoršovala. Gradovali konflikty medzi starými rodičmi aj deťmi, čo vyústilo až do trestnoprávneho postihu starého otca za spáchanie zločinu týrania blízkej a zverenej osoby (manželky U. H., dcéry R. H., nar. XX.XX.XXXX, maloletých vnúčat V. H., nar. XX.XX.XXXX a C. H., nar. XX.XX.XXXX), ktorému bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere dva roky, a to pre skutok časovo vymedzený od marca 2014 do júna 2015. Sociálnoprávne intervencie v rodine H. boli bez výraznejšieho efektu. Maloleté deti V. a C. H. sa začiatkom roka 2019 dostavili na ÚPSVaR Žilina s tým, že v rodine starých rodičov už nechcú bývať s poukazom na nimi popísanú zlú rodinnú situáciu. Obidvaja súrodenci boli umiestnení v Centre pre deti a rodinu L.. Maloletý V. sa pred umiestnením do ústavného zariadenia pomáhal a nosil plienky. Je ťažko zdravotne postihnutý a býva často chorý. Dieťa vyrastalo v málo podnetnom a emocionálne chladnom prostredí, kde mu chýba pozitívny vzor. Z lekárskeho posudku mal súd preukázané, že dieťa malo odklad školskej dochádzky. V čase rozhodovania okresného súdu, keď malo 7 rokov, nevedelo udržať stolicu, predpisujú sa mu plienkové nohavičky, je dispenzarizovaný u neurologičky a má indikovaný PROMETHASIN, zníženú pohybovú a orientačnú schopnosť v dôsledku porúch psychického vývoja u detí ťažkej formy s emočnou poruchou pri atypickej rodičovskej situácii, s poruchami spánku, správania, vývoja reči a nedodržívaním hygienických návykov. Dieťa je odkázané na pomoc a dohľad inej fyzickej osoby. Výchovu maloletého V. v rodine starej matky považoval súd za vážne narušenú. Po umiestnení maloletého do ústavnej starostlivosti Centra na základe nariadeného neodkladného opatrenia sa jeho stav výrazne zlepšil, Dieťa nastúpilo do 1. triedy ZŠ bez potreby integrovania a napreduje vo vývoji. Nepotvrdila sa u neho hluchota, ani mentálna retardácia. V. je v pravidelnom kontakte so súrodencami (umiestnenými v tom istom zariadení), ale aj so starými rodičmi. Súd pri rozhodovaní prihliadol na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a starým rodičom a zohľadnil možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov, starých rodičov a súrodencov. Dospel k záveru, že doterajšia forma starostlivosti o maloletého V. je nevyhovujúca a nie je v jeho najlepšom záujme. Naopak v súčasnosti je v najlepšom záujme dieťaťa, aby bolo umiestnené v ústavnej starostlivosti, kde sa mu venujú odborníci, má zabezpečenú komplexnú lekársku starostlivosť, stály režim a dohľad, a okrem zabezpečovania povinnej školskej dochádzky sa venuje i mimoškolským a záujmovým aktivitám. Na základe toho prvoinštančný súd v zmysle § 44 ods. 2, § 44 ods. 3 písm. c), § 54 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti maloletému v zariadení Centrum pre rodinu a deti L., pracovisko P. F.. Rodičia o maloletého nejavia záujem a nebolo možné zabezpečiť pre dieťa inú formu starostlivosti, aktuálne neprichádza do

úvahy jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti inej osobe ani do pestúnskej starostlivosti. Vo vzťahu k uvedenému zariadeniu, v ktorom sa maloletému aj v čase rozhodovania prvoinštančného súdu na základe nariadeného neodkladného opatrenia poskytovala ústavná starostlivosť, maloletý uviedol, že sa tam cíti dobre. Konajúci súd prihliadol aj na želanie maloletého vrátiť sa k starým rodičom, no nemohol ho nekriticky akceptovať, práve so zreteľom na vek a osobnostnú charakteristiku dieťaťa a jeho zdravotný stav, nakoľko dieťa ešte nevie posúdiť dôsledky svojich želaní a predstáv. Súd zároveň v zmysle § 55 ods. 2 Zákona o rodine učil rodičom maloletého dieťaťa lehotu 24 mesiacov na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Keďže došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa - zmenila sa forma náhradnej starostlivosti o dieťa, súd v súlade s ust. § 121 CSP zrušil rozhodnutia o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke a určení výživného rodičov pre maloleté dieťa.

4. S poukazom na majetkové pomery rodičov, ich schopnosti a možnosti (sociálny status), zároveň súd určil obidvom rodičom maloletého v zmysle § 62 ods. 1, ods. 2, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 zákona o rodine povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa (každému osobitne) výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nepľnoleté nezaopatrované dieťa mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, na účet zariadenia, v ktorom bola maloletému nariadená ústavná starostlivosť, od 30.01.2019, t.j. od ktorého času sa maloletý na základe nariadeného neodkladného opatrenia v ústavnej starostlivosti nachádza. Každému z rodičov tak vznikol nedoplatok na výživnom splatný za obdobie od 30.01.2019 do 31.10.2019 v celkovej sume 257,37 Eur, ktorý súd umožnil rodičom maloletého splácať v mesačných splátkach 30,00 Eur popri bežnom výživnom, pod následkom straty výhody splátok nesplácaním v súlade s určenými podmienkami.

5. O trovách konania rozhodol prvoinštančný súd v zmysle § 52 CMP, nakoľko v konaní nezistil okolnosti, na základe ktorých by bolo priznanie náhrady trov konania spravodlivé (§ 55 CMP).

6. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie stará matka maloletého, ktorá sa domáhala jeho zrušenia.

7. Odvolateľka vo svojom opravnom prostriedku zo dňa 10.12.2019 (doručenom súdu prostredníctvom právneho zástupcu) uviedla, že maloletý V. jej bol zverený do starostlivosti z dôvodu, že sa o neho nestarali jeho biologickí rodičia. V. nemal vytvorené základné spoločenské, sociálne ani hygienické návyky, ktoré nedostatky sa u maloletého prejavovali aj naďalej. V domácnosti starých rodičov (odvolateľky a jej manžela) mal maloletý vytvorené po materiálnej stránke všetky predpoklady pre všestranný rozvoj a mal vytvorený svoj denný režim. Odvolateľka odmietla závery prvoinštančného súdu o málo podnetnom prostredí v domácnosti, v ktorej s maloletým žila. Práve naopak, spolu s manželom maloletého naučila základné hygienické návyky, používať príbor. Starí rodičia maloletého vzdelávali v rámci možností s prihliadnutím na jeho zdravotné problémy, vykonávali s ním rôzne aktivity, chodili na vyšetrenia k lekárovi a podobne. Maloletý má ku svojim starým rodičom vytvorený silný citový vzťah. O tom svedčí aj výpoveď maloletého V., či vyjadrenie zástupkyne Centra pre deti a rodinu v L., že návštevy prebiehajú v poriadku a maloletý sa rád vracia do domácnosti starých rodičov. Odvolateľka nesúhlasila s tvrdením kolízneho opatrovníka o častých hádkach medzi ňou a jej manželom. Uviedla, že hlučnejšie vyjadrovanie jej manžela je spôsobené pracovným úrazom, pri ktorom sa mu poškodil sluch. Podľa názoru odvolateľky v danom prípade neboli splnené podmienky pre zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti v zmysle § 47 ods. 2 Zákona o rodine. V danej súvislosti odvolateľka poukázala aj na ustanovenie § 54 ods. 1 predmetného zákona, v zmysle ktorého má náhradná osobná starostlivosť prednosť pred ústavnou a namietala, že okresný súd ho pri svojom rozhodovaní neaplikoval. Na základe toho bola toho názoru, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil.

8. Dňa 18.12.2019 bolo okresnému súdu doručené podanie právneho zástupcu starej matky maloletého označené ako „Doplnenie odvolania“, obsahujúce okrem zaručenej konverzie plnej moci aj Správu Materskej školy Obrancov mieru 4000/51, Rajec, označenú ako „Informovanie o maloletom dieťati - V. L.“ zo dňa 13.12.2019. V predmetnej správe sa uvádza, že výchova a vzdelávanie maloletého v čase, keď materskú školu navštevoval, prebiehala s prihliadnutím na jeho diagnózy formou školskej integrácie - bolo realizované individuálne plánovanie a aplikované špeciálne vzdelávacie postupy, v úzkej spolupráci s ČŠPPaP v Rajci. Najlepšie výsledky maloletý dosahoval v cvičení a pri pohybových aktivitách. Vedel manipulovať s nožnicami, zaujímal sa o čísla a písmená a rád si prezeral knihy. Pri aktivitách nevyrušoval, stávalo sa, že pri vyvolaní nevedel správne odpovedať. Ako slabé stránky maloletého boli vyhodnotenú nesprávny úchop písadla, gramatická nesprávnosť rečového prejavu a ďalšie. V jeho správaní bol badateľný rešpekt maloletého k učiteľke, nevyvolával konflikty, ochotne sa podielil spolupracoval v hre, mal stabilne dobrú náladu, menej sa však zapájal do spoločných diskusií, odpovedal stručne a potichu, bol utiahnutý, hanblivý, neobratný v komunikácii. Hygienické

návyky maloletého boli primerané - vedel si umyť zuby a ruky, samostatne používal vreckovku, vedel vykonať malú potrebu, na veľkú potrebu v materskej škole nechodil, nenosil plienky. Samoobslužné návyky (obliekanie, stolovanie) boli na primeranej úrovni, jeho dochádzka do materskej školy bola pravidelná. Starostlivosť vykonávaná starými rodičmi maloletého bola popísaná ako primeraná. Platili všetky poplatky, zúčastňovali sa triednych besiedok, dieťa chodilo do materskej školy vhodne a čisto oblečené. Maloletý starých rodičov rešpektoval, poslúchal, bol pri nich pokojný, nebola badateľná žiadna dysfunkcia sociálneho vplyvu rodiny na maloletého.

9. Obidvaja starí rodičia maloletého v podaní doručenom súdu dňa 04.12.2019, označenom ako „Odvolanie“, vyjadrili nesúhlas so spôsobom, akým bola nad maloletým V. nariadená ústavná starostlivosť, ako bol maloletý odňatý z domácnosti, ako aj s priebehom vedeného mimosporového konania.

10. Účastník konania Centrum pre deti a rodiny L. vo vyjadrení k odvolaniu starej matky maloletého uviedol, že nemá ďalšie návrhy na dokazovanie a súhlasí s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania. Od posledného podania správy na súd zo dňa 18.12.2019 starí rodičia naďalej prejavujú záujem nielen o maloletého, ale aj o jeho súrodencov, ktorí sú v Centre umiestnení, pravidelne ich telefonicky alebo osobne kontaktujú. Maloleté deti (vrátane V.) reagujú na kontakt so starými rodičmi variabilne, podľa aktuálneho emocionálneho nastavenia.

11. V podaní zo dňa 31.12.2019 uvedený účastník konania uviedol, že maloletý V. robí pokroky, problémy so správaním sa nevyskytujú, pracuje primerane svojmu veku, vyžaduje si však individuálny prístup. Zo strany Centra mu je poskytovaná odborná pomoc Pedopsychiatrickej ambulancie v Martine, Logopedickej poradne v Turzovke, Foniatrickej a neurológie v Žiline a Zubnej ambulancie v Rajci. Starí rodičia naďalej prejavujú záujem o maloletého ako aj o jeho súrodencov, pravidelne ich telefonicky kontaktujú a osobne navštevujú. Od 20.12.2019 do 03.01.2020 sú maloleté deti, vrátane V., uvoľnené na krátkodobý pobyt u starých rodičov.

12. Okresná prokuratúra Žilina vo svojom vyjadrení k odvolaniu starej matky maloletého Žilina uviedla, že súhlasí s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania a napadnuté rozhodnutia považuje za zákonné a vecne správne.

13. Dňa 20.12.2019 bolo súdu doručené vyjadrenie kolízneho opatrovníka k odvolaniu starej matky maloletého V., ktorý súhlasil s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania a navrhol napadnuté uznesenie v celom rozsahu potvrdiť. Uviedol, že ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vníma situáciu v rodinnom prostredí starých rodičov maloletého ako ohrozujúcu jeho priaznivý vývin, ako aj vývin jeho súrodencov C. a V., s odporúčaním nariadiť ústavnú starostlivosť. Návrat maloletého do rodinného prostredia starých rodičov by mal negatívny vplyv na jeho ďalší priaznivý sociálny, psychický a emocionálny vývin.

14. Podaním zo dňa 20.12.2019 oznámila Krajská prokuratúra Žilina vstup do konania. Dňa 30.12.2019 bolo súdu doručené podanie, v rámci ktorého označený orgán ako účastník konania vyjadril súhlas s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania. V plnom rozsahu sa stotožnil s vyjadrením Okresnej prokuratúry Žilina podanej k odvolaniu starej matky maloletého a navrhol napadnuté rozhodnutie potvrdiť. Nakoľko vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že rodičia maloletého v súčasnosti nemôžu zabezpečiť jeho riadnu výchovu a náhradná osobná starostlivosť u starých rodičov nebola vyhovujúca, v najlepšom záujme maloletého dieťaťa je nariadenie ústavnej starostlivosti v Centre pre deti a rodiny L., pracovisko P. F., kde je maloletý aj jeho súrodenci umiestnení s pozitívnym efektom na jeho vývin.

15. Otec maloletého súhlasil s podaným odvolaním starej matky. Podľa jeho názoru podmienky u starých rodičov maloletého nie sú zlé, čo konštatoval aj na základe svojich vlastných skúseností, keď v tejto domácnosti s matkou maloletého v minulosti býval. On ako otec nemá vytvorené podmienky pre výchovu maloletého V., avšak chce byť nápomocný pri jeho výchove v domácnosti starých rodičov, kam by ho chodil aj navštevovať.

16. Dňa 03.02.2020 bolo súdu doručené podanie Centra pre deti a rodiny L., pracovisko P. F., označené ako „Správa o psychickom, fyzickom a sociálnom vývine a výchovno-vzdelávacích výsledkoch mal. detí - súrodencov H. a V. L.“. Vo vzťahu k maloletému V. sa v správe konštatuje, že prestal byť bojzlivý

a tichý, začína byť živý a veľmi aktívny. Starých rodičov nespomína. Na ich návštevy sa však teší, no keď odídu, nie je smutný. Teší sa na prázdninové pobyty strávené u nich. V. je citovo naviazaný na súrodencov V. a C. (viac na V.), ktorí sa taktiež nachádzajú v Centre. Fyzický vývin je u maloletého primeraný, v sociálnej oblasti vykazuje zmeny k lepšiemu - komunikuje s deťmi aj dospelými, nebojí sa požiadať o pomoc, dokáže vyjadriť svoje požiadavky. V cudzom prostredí je však neistý, nechce nadväzovať kontakty, počúva pokyny a dokáže sa prispôsobiť požiadavkám. V. navštevuje 1. ročník základnej školy, do školy chodí rád. Zo začiatku mal problém prispôsobiť sa kolektívu, už si zvykol. Je priemerným žiakom, učivo ovláda, starostlivosť o školské pomôcky je nedostatočná.

17. Krajskému súdu bolo dňa 03.04.2020 predložené podanie označené ako „Správa maloleté dieťa - E. L.“, ktoré sa však týka iného maloletého dieťaťa, ako sa koná v tomto konaní.

18. Proti uzneseniu okresného súdu podala odvolanie aj matka maloletého, ktorá s rozhodnutím okresného súdu nesúhlasila.

19. Ďalšie podania v rámci odvolacieho konania súdu predložené/doručené neboli.

20. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie starej matky maloletého bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu podľa § 65 CMP, s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a bez nariadenia pojednávania (postupom podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario) v spojení s § 2 ods. 1 CMP toto rozhodnutie ako vecne správne potvrdil.

21. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 236 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní primárne obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

23. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie. Vzhľadom na charakter konania starostlivosti súdu o maloleté dieťa na základe podaného odvolania podrobil prieskumu napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu.

24. Súčasne odvolací súd preskúmal námietky starej matky maloletého uvedené v jej opravnom prostriedku a po ich preskúmaní dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné.

25. Z obsahu podaného opravného prostriedku vyplýva, že stará matka maloletého matka sa nestotožnila so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu, prezentovanými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd) nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu tohto práva nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

26. V posudzovanom prípade okresný súd rozhodol v merite veci na základe skutočností zistených po vykonaní rozsiahleho dokazovania pozostávajúceho z výsluchu účastníkov konania ako aj iných subjektov znalých problematiky prejednávanej veci, ďalej po vykonaní viacerých listinných dôkazov a po oboznámení sa s obsahom súdnych spisov vedených na súde v súvislosti s prejednanou právnou otázkou a dospel k správne na skutkovo odôvodnenému záveru o potrebe nariadenia ústavnej starostlivosti u maloletého V..

27. Subjektívne tvrdenia starej matky o vhodných a podnetných podmienkach v domácnosti, v ktorej sa o maloletého spolu so starým otcom po zverení do náhradnej osobnej starostlivosti starali, neboli v konaní preukázané. Naopak, vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázané, že odkedy je maloletý V. na základe nariadeného neodkladného opatrenia umiestnený v Centre pre deti a rodinu L., pracovisko P. F., došlo u neho k výrazným zlepšeniam v jeho vývine po viacerých stránkach, hlavne v oblasti psychického a sociálneho vývinu ako aj v rámci vykazovaných výchovno-vzdelávacích výsledkoch. Navyše, u maloletého V. nebola po vyšetrení na foniatrii diagnostikovaná hluchota či mentálna retardácia tak, ako uvádzala stará matka maloletého. Je pravdepodobné, že týmito „diagnózam“ starí rodičia v čase umiestnenia maloletého v domácnosti prispôbovali komunikáciu, čo bez pochyb nemožno považovať za podnetné prostredie pre maloleté dieťa vo veku pred nástupom do základnej školy, prípadne aj v čase po začatí povinnej školskej dochádzky.

28. Odvolací súd nespochybňuje tvrdenie odvolateľky o tom, že maloletý V. má k nej i starému otcovi vytvorený pozitívny citový vzťah. Uvedená skutočnosť bola v konaní preukázaná aj zo strany zástupcov subjektov znalých problematiky prejednávanej veci a je nesporná aj z vyjadrenia samotného maloletého V.. Rovnako neboli zistené výrazné nedostatky v domácnosti starých rodičov maloletého po materiálnej stránke. V prípade maloletého dieťaťa je však potrebné prihliadať na jeho najlepší záujem tvorený komplexnom vhodných a podnetných životných podmienok, ktorý musí dávať súdu rozhodujúcemu v konaní o nariadení ústavnej starostlivosti jasný obraz o tom, či je v záujme maloletého ústavná starostlivosť, alebo je možné a vhodné starostlivosť o maloletého riešiť iným spôsobom. Jedná sa najmä o tieto podmienky: a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

29. Prvoinštančný súd správne reflektoval aj na existenciu výslovného želania maloletého V., ktorý by sa rád vrátil ku starým rodičom, tento jeho názor hodnotil v spojení so všetkými zistenými skutočnosťami. Z ustanovenia § 38 ods. 1 Zákona o rodine totiž vyplýva, že súd prihliadne na názor maloletého v pozícii účastníka, ak je schopný vyjadriť samostatne svoj názor. Odvolací súd nepopiera, že maloleté dieťa, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, má právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, a ani to, že názorom dieťaťa musí venovať patričnú pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni. Konečné posúdenie záujmu maloletého dieťaťa v prejednávanej veci však patrí jedine súdu, v ktorého dispozícii je i oprávnenie na prípadné korektúry predstáv a názorov dieťaťa o tom, čo je pre neho v konkrétnej veci vhodné, resp. prospešné a čo nie je. Súd preto k názoru maloletého súd prihliada vzhľadom na jeho vek, rozumovú a citovú vyspelosť. Nie je ale možné, aby postoj (názor) prezentovaný maloletým dieťaťom súd len nekriticky prevzal a aby bez ohľadu na individuálne okolnosti prejednaného prípadu svoje rozhodnutie založil jedine na prání dieťaťa, a nie po starostlivom a komplexnom posúdení jeho najlepšieho záujmu.

30. Odvolací súd konštatuje, že v posudzovanom prípade sa prvoinštančný súd náležitým spôsobom vysporiadal s kardinálnou otázkou, a to, či nariadením ústavnej starostlivosti budú lepšie zabezpečené potreby maloletého ako v prípade, ak by zostal v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky a de facto vo výchove obidvoch starých rodičov, a teda či nariadená ústavná starostlivosť bude v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Po vykonanom dokazovaní, podrobne popísanom v odsekoch 7. až 15. odôvodnenia napadnutého uznesenia, okresný súd dospel k presvedčivým skutkovým zisteniam a právnomu záveru vyjadrenému v odseku 17. odôvodnenia svojho rozhodnutia, na ktoré v konkrétnostiach poukazuje aj odvolací súd (§ 387 ods. 2 CSP).

31. Neobstojí ani odvolacia námietka starej matky maloletého o tom, že okresný súd v danom prípade neprihliadol na ustanovenie § 54 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého má náhradná osobná starostlivosť prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Z odsekov 16. a 17. odôvodnenia napadnutého uznesenia je zrejmé, že prvoinštančný súd pri svojom rozhodovaní ustanovenie § 54 ods. 1 zákona

o rodine aplikoval, pričom dospel k záveru, že v danom prípade ako prioritná a vhodná alternatíva k ústavnej starostlivosti o maloletého V. neprichádza do úvahy ponechanie jeho zverenia v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky maloletého.

32. Na správnosti právneho záveru okresného súdu nič nezmenila ani argumentácia a listiny predložené okresnému súdu v rámci odvolacieho konania. Z predloženého podania Materskej školy Rajec zo dňa 13.12.2019 a podaní Centra pre deti a rodinu L. zo dňa 31.12.2019 a zo dňa 28.01.2020 v zásade vyplynuli tie isté skutočnosti, aké boli zistené už pred prvoinštančným súdom. Je totiž zrejme, že maloletý V. má so svojimi starými rodičmi dobrý vzťah a po materiálnej stránke bola starostlivosť o maloletého zabezpečovaná v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky primeraným spôsobom. Po stránke psychického a sociálneho vývinu či výchovno-vzdelávacích výsledkov sa však jednalo o nedostatočne podnetné prostredie, čoho dôkazom je to, že od času umiestnenia maloletého v Centre pre deti a rodiny L., pracovisko F., je u maloletého badať výrazné zlepšenia vo všetkých sledovaných kategóriách, a teda aktuálne je v najlepšom záujme maloletého V. jeho umiestnenie v tomto Centre.

33. Len na doplnenie krajský súd dodáva, že z obsahu spisového materiálu, vyplýva, že starým rodičom a rodičom nie je zo strany Centra bránené kontaktovať sa maloletým V., ktorý stav vníma aj sám maloletý veľmi pozitívne. Na návštevy starých rodičov ako aj na krátkodobé trávenie času v ich domácnosti sa teší. Maloletým je pozitívne vnímané aj to, že je v Centre v blízkom kontakte i s jeho maloletými súrodencami C. a V., ku ktorým má veľmi silný citový vzťah. Uvedené skutočnosti, v spojení s poskytovanou komplexnou starostlivosťou o maloletého odbornými pracovníkmi Centra, podľa názoru súdu v aktuálnej situácii vhodným spôsobom zabezpečujú najlepší záujem maloletého dieťaťa.

34. Žiada sa dodať, že nariadená ústavná starostlivosť nad maloletým dieťaťom je prechodným, ale nutným riešením zložitej životnej situácie, v ktorej sa aktuálne celá rodina nachádza. Rodičia sú len fakticky obmedzení pravidlami zariadenia ústavnej starostlivosti, čo znamená, že do výchovného procesu nemôžu zasahovať a ich návštevy v zariadení (detskom domove) alebo prípadný kratší pobyt dieťaťa u rodičov sa spravujú vnútorným poriadkom zariadenia, príslušnými právnymi predpismi a aktuálnou situáciou v rámci doporučení odborných pracovníkov zariadenia, to všetko za predpokladu, že súd nerozhodne o obmedzení alebo pozbavení ich rodičovských práv podľa § 39 ods. 2, 3 Zákona o rodine. Nariadením ústavnej starostlivosti sa vzťah medzi rodičmi, deťmi a ich starými rodičmi nemení, naďalej trvá. Maloletý V. však trpí zdravotnými problémami, ktoré si vyžadujú osobitný denný režim a prístup pedagógov. Takúto formu zabezpečovania rodinnej starostlivosti im aktuálne bohužiaľ ich rodičia ani starí rodičia nie sú schopní zabezpečiť. Okresný súd pri svojom rozhodovaní vzal za prioritný najlepší záujem maloletého dieťaťa. Ústavnú starostlivosť môže súd ako formu náhradnej rodinnej starostlivosti o dieťa nariadiť vtedy, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa, je to potrebné v záujme dieťaťa a súd má preukázané, že dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti ani do pestúnskej starostlivosti. Všetky tieto skutočnosti mal konajúci súd v prejednávanej veci preukázané. Je zrejme, že ústavná starostlivosť je krajným riešením situácie, ktorá prichádza do úvahy len v nevyhnutnej situácii a na nevyhnutný čas. Zároveň odvolací súd nespochybňuje, že rodinné prostredie je jednoznačne najvhodnejším prostredím pre riadnu výchovu detí, pretože rodina ako model formuje charakter a hodnotový rebríček dieťaťa, jeho citový základ, vzťah k iným ľuďom a k plneniu povinností. Akékoľvek rozhodnutie o odňatí dieťaťa z rodičovskej výchovy je preto vždy nutné považovať len za dočasné opatrenie a je potrebné ho zrušiť ihneď, ako nastanú vhodné okolnosti, pričom všetky úkony musia byť štátnymi orgánmi vykonávané v zhode s konečným cieľom obnoviť spolužitie prirodzeného rodiča a dieťaťa. Z vykonaného dokazovania však vyplynulo, že aktuálne rodičia a ani starí rodičia nie sú schopní svojmu maloletému dieťaťu zabezpečiť starostlivosť, ktorú si vzhľadom na svoj vek i zdravotný stav všetky dieťa vyžaduje. Táto mu je preto zabezpečovaná formou ústavnej starostlivosti nariadenej súdom.

35. Len pre úplnosť odvolací súd uvádza, že z ust. § 53 ods. 3 CSP vyplýva, že ak sa námietka zaujatosti týka len okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu alebo jeho rozhodovacej činnosti, súd na námietku zaujatosti neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. Navyše námietka zaujatosti voči zákonnému sudcovi bola starou matkou podaná až dňa 04.12.2019, t.j. po vyhlásení meritórneho rozhodnutia dňa 11.11.2019. Odvolací súd sa preto týmito námietkami odvolateľky pri rozhodovaní tejto veci nezaoberal.

36. S prihliadnutím na uvedené okresný súd napadnuté rozhodnutie vo výroku I. ako vecne správne potvrdil.

37. Ako správne ďalej postupom podľa § 387 ods. 1 CSP ďalej potvrdil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie o povinnosti rodičov maloletého prispievať na výživu maloletého, ako a rozhodnutie o povinnosti uloženej rodičom maloletého uhradiť nedoplatok na výživnom za obdobie, počas ktorého bol maloletý umiestnený do Centra v rámci nariadeného neodkladného opatrenia (výroky II. až V. odôvodnenia napadnutého uznesenia), ktorý rozhodol na základe relevantných zákonných ustanovení a svoje rozhodnutie, vrátane záveru o výšky určeného výživného, riadnym spôsobom odôvodnil s odkazom na aplikovanú právnu úpravu (bližšie odseky 18. a 19. odôvodnenia napadnutého uznesenia a zákonné ustanovenia citované v napadnutom rozhodnutí). Proti tejto výrokovej časti rozhodnutia okresného súdu zároveň neboli zo strany účastníkov konania vznesené žiadne námietky.

38. Ako vecne správny potvrdil odvolací súd aj výrok VI. napadnutého uznesenia o určení 24-mesačnej lehoty rodičom maloletého na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ktorým výrokom súd prvej inštancie splnil zákonom stanovenú povinnosť upravenú v § 55 ods. 2 Zákona o rodine. Zároveň konajúci súd prihliadol na charakter nariadenej ústavnej starostlivosti (pozri bod 34. tohto rozhodnutia).

39. Rovnako za vecne správny považoval odvolací súd aj výrok VII. napadnutého uznesenia o zrušení rozhodnutia o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke a určení výživného rodičov pre maloleté dieťa, ktorý faktickým spôsobom reflektuje na zmenu v otázkach starostlivosti o maloletého a určeného výživného v dôsledku zmenených pomerov (§ 157 CMP).

40. V zmysle § 387 ods. 1 CSP odvolací súd ako správny potvrdil aj výrok VIII. napadnutého uznesenia o trovách konania, ktorý v plnej miere zodpovedá zákonným ustanoveniam v ňom uvedeným (bližšie odsek 22. odôvodnenia napadnutého uznesenia).

41. Krajský súd zároveň odmietol odvolanie matky maloletého ako oneskorene podané.

42. Podľa § 386 ods. 1 písm. a) CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene..

43. Aby podané odvolanie vyvolalo zamýšľané právne následky, t.j. aby došlo k jeho vecnému prejednaniu odvolacím súdom, musí spĺňať všetky podmienky predpísané zákonom. Jednou z objektívnych podmienok prípustnosti odvolania je včasnosť jeho podania.

44. Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 362 ods. 1 veta prvá CSP).

45. Podľa § 121 ods. 2 CSP do plynutia lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty.

46. Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty; ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty prípadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň (§ 121 ods. 3, 4 CSP).

47. Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde, alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť (§ 121 ods. 5 CSP).

48. Odvolacia lehota je lehotou zákonnou, čo znamená, že ju nemožno predĺžiť ani skrátiť, v odôvodnených prípadoch však možno zmeškanie odvolacej lehoty v zmysle § 122 CSP odpustiť. Pre začatie plynutia odvolacej lehoty je rozhodujúce riadne a v súlade s právnymi predpismi vykonané doručenie rozhodnutia. Odvolacia lehota je procesnou lehotou, čo znamená, že začína plynúť dňom, ktorý nasleduje po dni, keď došlo ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, t.j. po dni doručenia rozhodnutia. Na zachovanie tejto procesnej lehoty stačí, ak je odvolanie podané v posledný deň lehoty osobne na súde, alebo odovzdané orgánu, ktorý je povinný ho doručiť (najčastejšie pošta).

49. Preskúmaním spisového materiálu odvolací súd zistil, že napadnuté uznesenie bolo matke maloletého doručené dňa 29.11.2019. Od nasledujúceho dňa po doručení predmetného uznesenia (30.11.2019) jej začala plynúť 15-dňová odvolacia lehota, v rámci ktorej bolo potrebné odvolanie podať. Odvolacia lehota v zmysle § 121 ods. 4 CSP uplynula dňa 16.12.2019. Odvolanie podala matka maloletého na poštovú prepravu dňa 24.01.2020, teda po uplynutí odvolacej lehoty, v dôsledku čoho ho odvolací súd v zmysle ustanovenia § 386 písm. a) CSP, ako oneskorene podané o d m i e t o l .

50. Podľa § 386 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

51. Podľa § 359 CSP s použitím § 2 ods. 1 a 2 CMP odvolanie môže podať strana/účastník, v ktorej/hu neprospech bolo rozhodnutie vydané.

52. Odvolací sú tiež o d m i e t o l odvolanie starého otca maloletého dieťaťa: Y. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ul. X. H. XXX/XX, XXX XX K. podané osobne na Okresný súd Žilina dňa 04.12.2019, ktorý nie je účastníkom tohto konania

53. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 58 CMP s použitím § 52 CMP v spojení s ust. § 396 ods. 1 tak, že vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

54. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 77 CMP).